

Борис Логвиненко,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри права Мелітопольського
державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1894-4889>

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено комплексному дослідженню адміністративно-правового регулювання екстреної медичної допомоги (далі – ЕМД) в Україні як самостійної та важливої складової національної системи охорони здоров'я. Визначено, що ЕМД є особливим видом медичної допомоги, яка полягає у здійсненні медичними працівниками відповідно до закону невідкладних організаційних, діагностичних та лікувальних заходів, спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я. Констатовано, що сучасний стан адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні не є повністю задовільним. Це обумовлено розпорошеністю правових норм по численних актах різної юридичної сили, що ускладнює як праворозуміння, так і правозастосування у цій сфері. До основних проблемних моментів, пов'язаних з організацією та наданням ЕМД віднесені: необхідність оптимізації системи суб'єктів ЕМД з урахуванням особливого правового режиму воєнного стану в Україні; потреба в уточненні адміністративно-правового статусу Центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф; доцільність розмежування компетенції між суб'єктами владних повноважень у сфері ЕМД; необхідність удосконалення адміністративно-правового статусу медичного персоналу; важливість посилення юридичної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері ЕМД.

Наголошено, що сучасний стан адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні є комплексним за своєю природою та охоплює норми адміністративного, медичного, цивільного та інших галузей права. Доведено, що чинна нормативно-правова основа у сфері ЕМД потребує суттєвого вдосконалення з метою оптимізації положень законодавчих і підзаконних актів, систематизації норм та підвищення ефективності правозастосування в умовах воєнного стану та у повоєнний період. З'ясовано, що функціонування системи ЕМД в умовах воєнного стану вимагає розробки спеціальної правової основи для регулювання діяльності служб ЕМД в умовах збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій, зокрема щодо взаємодії цивільних та військових медичних підрозділів (служб). Акцентовано на приведенні національного законодавства у відповідність до норм і стандартів ЄС, що є стратегічним напрямом розвитку правового регулювання у сфері охорони здоров'я.

Ключові слова: екстрена медична допомога, адміністративно-правове регулювання, охорона здоров'я, законодавство, воєнний стан, система екстреної медичної допомоги, удосконалення, реформування.

Lohvynenko B.

Current status and prospects for improving administrative and legal regulation of emergency medical care in Ukraine

This article is devoted to a comprehensive study of the administrative and legal regulation of emergency medical care (hereinafter referred to as EMC) in Ukraine as an independent and vital component of the national healthcare system. It is determined that EMS is a special type of medical care consisting of urgent organizational, diagnostic, and therapeutic measures carried out by medical personnel in accordance with the law, aimed at saving and preserving human life in an emergency and minimizing the impact of such a condition on a person's health. It is noted that the current state of administrative and legal regulation of emergency medical care in Ukraine is not entirely satisfactory. This is due to the fragmentation of legal provisions across numerous acts of varying legal force, which complicates both the interpretation and application of the law in this area. The main issues related to the organization and provision of emergency medical care include: the need to optimize the system of emergency medical care providers, taking into account the special legal regime of martial law in Ukraine; the need to clarify the administrative and legal status of Emergency Medical Care and Disaster Medicine Centers; the advisability of delineating the scope of authority among government entities in the field of emergency medical care; the need to improve the administrative and legal status of medical per-

sonnel; and the importance of strengthening legal liability for violations in the field of emergency medical care. It has been emphasized that the current state of administrative and legal regulation of emergency medical services (EMS) in Ukraine is complex in nature and encompasses provisions of administrative, medical, civil, and other branches of law. It has been demonstrated that the current regulatory framework in the field of EMR requires significant improvement in order to optimize the provisions of legislative and subordinate acts, systematize norms, and enhance the effectiveness of law enforcement during martial law and in the post-war period. It has been determined that the operation of the emergency medical services (EMS) system under martial law requires the development of a special legal framework to regulate the activities of EMS services during armed conflicts and emergencies, particularly regarding the coordination between civilian and military medical units (services). Emphasis is placed on bringing national legislation into line with EU norms and standards, which is a strategic direction for the development of legal regulation in the healthcare sector.

Keywords: emergency medical care, administrative and legal regulation, healthcare, legislation, martial law, emergency medical care system, improvement, reform.

Постановка проблеми. Право на охорону здоров'я належить до фундаментальних прав людини, що знайшло своє закріплення як у міжнародних актах, так і в національному законодавстві. Реалізація цього права безпосередньо пов'язана з наданням медичної допомоги загалом та функціонуванням системи екстреної медичної допомоги (далі – ЕМД) зокрема.

В умовах триваючої протидії повномасштабній збройній агресії Російської Федерації роль ЕМД істотно зростає. Це пояснюється не лише збільшенням навантаження на вітчизняну систему охорони здоров'я, а й тим, що саме від ефективності ЕМД часто залежить життя постраждалої особи.

У цьому контексті особливого значення набувають правові гарантії доступності медичної допомоги в період дії воєнного стану, оскільки саме доступність, своєчасність і належна організація медичної допомоги є необхідними передумовами реального забезпечення права людини на охорону здоров'я в умовах збройного конфлікту [1].

Незважаючи на важливість порушеної проблематики, сучасний стан адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні залишається недостатньо дослідженим. Це пов'язано з такими обставинами: незавершеністю медичної реформи на всіх рівнях у зв'язку зі збройною агресією; недостатньою розробленістю засад адміністративно-правового статусу суб'єктів ЕМД; наявністю прогалин і правових колізій у національному законодавстві про охорону здоров'я; необхідністю приведення вітчизняного законодавства у відповідність до норм і стандартів Європейського Союзу (далі – ЄС) у межах реалізації євроінтеграційного вектору; потребою в адаптації ЕМД відповідно до реалій особливого правового режиму воєнного стану.

Мета статті полягає у проведенні комплексного аналізу сучасного стану адміністративно-правового регулювання екстреної медичної допомоги в Україні та розробка науково-обґрунтованих рекомендацій щодо його вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання: охарактеризувати сучасний стан адміністративно-правового регулювання ЕМД; визначити й розкрити перспективи удосконалення адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У площині вітчизняних медико-правових досліджень ЕМД переважно розглядалася як складова системи охорони здоров'я. Різні аспекти адміністративно-правового регулювання у сфері охорони здоров'я досліджувалися у працях З. С. Гладуна, С. В. Книша, В. М. Пашкова, І. Я. Сенюти, С. Г. Стеценка, В. Ю. Стеценко та інших фахівців. Окремо слід відзначити працю В. І. Теремецького та Г. В. Муляр, у якій досліджено сучасний стан адміністративно-правового забезпечення реалізації права на охорону здоров'я, що має методологічне значення для аналізу екстреної медичної допомоги як однієї з організаційно-правових форм забезпечення цього права [2]. Водночас комплексне дослідження засад адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні з урахуванням сучасних викликів, особливого правового режиму воєнного стану та перспектив подальшого реформування системи охорони здоров'я залишається недостатньо розробленим, що обумовлює актуальність і своєчасність цієї статті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вважаємо за доцільне розпочати дослідження з того, що статтею 8 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-ХІІ закріплено право кожного громадянина на безоплатне отримання у державних та комунальних закладах охорони здоров'я медичної допомоги, до якої належать: екстрена медична допомога; первинна медична допомога; спеціалізована медична допомога та паліативна допомога [3]. Також, згідно зі статтею 35 згаданого вище закону, екстрена медична допомога є медичною допомогою, яка полягає у здійсненні медичними працівниками відповідно до закону невідкладних організаційних, діагностичних та лікувальних заходів,

спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я [4, с. 122].

Спеціальним законодавчим актом, що регулює відносини у сфері ЕМД, є Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012 № 5081-VI. Цей Закон визначає організаційно-правові засади забезпечення громадян України та інших осіб, які перебувають на її території, ЕМД, у тому числі під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, та засади створення, функціонування і розвитку системи ЕМД [5].

Відповідно до статті 1 цього закону, систему екстреної медичної допомоги становить сукупність визначених ним закладів охорони здоров'я та їх структурних одиниць, які забезпечують організацію та надання екстреної медичної допомоги, у тому числі під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків [5].

У аспекті викладеного варто погодитись із тезою З. С. Гладуна, що охорона здоров'я населення як комплекс загальнодержавних і громадських заходів, метою проведення яких є зміцнення здоров'я людей і які здійснюються органами публічної (державної і муніципальної) влади, є об'єктом дії норм як приватного, так і публічного права, однак саме норми публічного права у цій сфері правового регулювання є визначальними і домінуючими як кількісно, так і якісно [6, с. 106]. Відносини у сфері ЕМД як невід'ємної складової системи охорони здоров'я України так само носять комплексний характер, регулюючись нормами як публічного так і приватного права.

У зв'язку із цим можна виокремити низку підзаконних нормативно-правових актів, що уточнюють і конкретизують окремі законодавчі положення. Насамперед, до таких слід віднести Постанови Кабінету Міністрів України: від 16.12.2020 № 1271 «Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події» [7]; від 21.11.2012 № 1218 «Про затвердження Порядку застосування авіаційних, водних, автомобільних спеціальних санітарних транспортних засобів» [8]; від 21.11.2012 № 1121 «Про затвердження Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, що входять до системи екстреної медичної допомоги, з аварійно-рятувальними службами та підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків» [9]; від 21.11.2012 № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» [10]; від 21.11.2012 № 1118 «Про затвердження Порядку інформування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги про виклик екстреної медичної допомоги та їх направлення на місце події» [11]; від 21.11.2012 № 1117 «Про затвердження Типового положення про станцію екстреної (швидкої) медичної допомоги» [12]; від 21.11.2012 № 1115 «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу» [13] тощо.

Незважаючи на розлогий перелік підзаконних нормативно-правових актів у сфері ЕМД, стверджувати що сучасний стан її адміністративно-правового регулювання є задовільним певною мірою передчасно. Насамперед, це обумовлено розпорошеністю правових норм по численних актах різної юридичної сили, що ускладнює як праворозуміння, так і правозастосування.

Отже, спираючись на аналіз чинного законодавства у сфері ЕМД, можна зупинитися на таких проблемних моментах, пов'язаних з її організацією та наданням: а) оптимізація системи суб'єктів ЕМД з урахуванням особливого правового режиму воєнного стану в Україні; б) уточнення адміністративно-правового статусу Центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф; в) розмежування компетенції між суб'єктами владних повноважень у сфері ЕМД, зокрема, в особливий період; г) удосконалення адміністративно-правового статусу медичного персоналу (парамедиків та інших фахівців); ґ) посилення юридичної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері ЕМД.

Переходячи до перспектив удосконалення системи ЕМД в Україні, потрібно виходити як з поточного стану реформування зазначеної сфери, так і реалій воєнного стану. Так, М. М. Корда із групою вітчизняних дослідників зупиняються на меті реформи ЕМД в Україні, а саме: знизити смертність та інвалідизацію населення в результаті впливу невідкладних медичних станів і зміцнити довіру громадян України у спроможність держави забезпечити доступну, своєчасну та якісну медичну допомогу у разі раптового погіршення здоров'я через хворобу чи травмування. Для реалізації поставленої мети було сформульовано ряд завдань, серед яких автори виокремили три основних, а саме: 1) збільшення швидкості реагування шляхом ефективної першої допомоги; 2) удосконалення догоспітальної категоризації викликів; 3) нова модель розподілу посадових обов'язків у системі екстреної медичної допомоги та зміни у підготовці та перевірці кваліфікації фахівців [14, с. 12].

У публікації на тему «Як зміниться «швидка»: що українцям слід знати про реформу екстреної медичної допомоги», Т. Стасенко відмічає, що сьогодні ніхто не заперечує необхідності удосконалення системи охорони здоров'я України в цілому, й екстреної медичної допомоги, зокрема. Разом з тим існує чимало розбіжностей щодо методів та інструментів, які застосовуються. Авторка вбачає проблему у тому, що з цього приводу відсутня якісна дискусія між усіма учасниками [15]. Зауважимо, що такий стан справ спостерігався у 2019 році, тоді як оцінки експертної спільноти останніми роками змінилися у кращий бік.

Директор Комунального некомерційного підприємства «Закарпатський центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Закарпатської обласної ради, А. Пшеничний зупиняється на тому що, з січня 2025 в бригадах ЕМД працюють парамедики та екстрені медичні техніки. Парамедик – це фахівець з медичною освітою, який надає широкий спектр рятувальних медичних послуг за сучасними стандартами на догоспітальному етапі й своєчасно транспортує постраждалого до лікарні. Зі свого боку екстреним медичним техніком є людина без медичної освіти, але зі спеціалізованою підготовкою. Вони допомагають лікарям та парамедикам у наданні професійної медичної допомоги пацієнту. Для підсилення роботи бригади залучатимуться й надалі лікарі медицини невідкладних станів. За рішенням керівника центру екстреної медичної допомоги можуть також долучатися додаткові медичні працівники служби, а також стажер, студент, що проходить виробничу практику, лікар-інтерн, лікар-резидент або інша особа, яка успішно пройшла підготовку з домедичної допомоги та отримала підтверджуючий документ [16].

Дійсно, посилення уваги до кадрового складу бригад ЕМД становить одне з найважливіших завдань в умовах триваючого воєнного стану, коли навантаження на відповідні підрозділи має стійку тенденцію до зростання.

Зауважимо, що Концепція розвитку системи екстреної медичної допомоги була схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 383-р. Реалізація Концепції мала здійснюватись протягом 2019-2023 років двома етапами: перший етап – 2019-2020 роки, другий етап – 2021-2023 роки [17].

Очевидно, низка дестабілізуючих чинників, серед яких найбільш суттєвим слід вважати розв'язану проти України повномасштабну збройну агресію, негативним чином позначились на реалізації цієї концепції.

Натомість, нещодавно прийнята Стратегія розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 № 34-р, розроблена з урахуванням сучасного стану охорони здоров'я, спрямована на вдосконалення державної політики у сфері здоров'я населення України, а також на здійснення всіх належних та доступних заходів для розв'язання проблем, забезпечення доступу населення до якісних послуг та розвиток системи охорони здоров'я. Ця стратегія орієнтується на провідні національні документи та міжнародний досвід, включаючи стратегічні документи Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), Європейського Союзу, а також кращі практики країн ЄС, Великобританії, США та інших країн і враховує єдиний євроінтеграційний вектор розвитку країни [18].

Таким чином, спираючись на наукові позиції та законодавчі зміни щодо розвитку ЕМД, до основних перспектив удосконалення її адміністративно-правового регулювання слід віднести такі: 1) узгодження й оновлення положень національного законодавства у сфері ЕМД з урахуванням сучасних безпекових викликів; 2) чітке законодавче розмежування компетенції між суб'єктами владних повноважень у системі ЕМД на центральному та місцевому рівнях у звичайний та особливий періоди; 3) удосконалення системи юридичної відповідальності у сфері ЕМД шляхом уточнення підстав, процедур і наслідків її застосування; 4) адаптація національного законодавства у сфері ЕМД відповідно до норм і стандартів ЄС; 5) деталізація у законодавстві положень про функціонування та взаємодію бригад ЕМД з медичними підрозділами сектору безпеки і оборони в особливий період.

Водночас удосконалення адміністративно-правового регулювання ЕМД доцільно розглядати не лише як напрям модернізації медичного законодавства, а й як елемент гарантування охорони здоров'я та соціальної безпеки, оскільки своєчасність і доступність екстреної медичної допомоги безпосередньо впливають на здатність держави захищати життя і здоров'я людини в умовах підвищених безпекових ризиків [19].

Висновки. Проведене нами дослідження сучасного стану та перспектив удосконалення адміністративно-правового регулювання екстреної медичної допомоги в Україні дозволило дійти наступних висновків.

По-перше, сучасний стан адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні є комплексним за своєю природою та охоплює норми адміністративного, медичного, цивільного та інших галузей права, що акцентує на системному підході до його дослідження та вдосконалення.

По-друге, чинна нормативно-правова основа у сфері ЕМД потребує суттєвого вдосконалення з метою оптимізації положень законодавчих і підзаконних актів, систематизації норм та підвищення ефективності правозастосування в умовах воєнного стану та у повоєнний період.

По-третє, функціонування системи ЕМД в умовах воєнного стану вимагає розробки спеціальної правової основи для регулювання діяльності служб ЕМД в умовах збройних конфліктів та надзвичайних ситуацій, зокрема щодо взаємодії цивільних та військових медичних підрозділів (служб).

По-четверте, приведення національного законодавства у відповідність до норм і стандартів ЄС є стратегічним напрямом розвитку правового регулювання у сфері охорони здоров'я, що також сприятиме підвищенню якості та ефективності послуг ЕМД, а отже захисту права на охорону здоров'я в Україні.

Таким чином, реалізація окреслених нами пріоритетних заходів дозволить має сприяти підвищенню ефективності адміністративно-правового регулювання ЕМД в Україні та належним чином забезпечити реалізацію конституційного права кожного на охорону здоров'я.

Перспективи подальших наукових досліджень будуть зосереджені на удосконаленні адміністративно-правового статусу окремих суб'єктів у сфері ЕМД в Україні.

Список використаних джерел

1. Батрин О. В., Теремецький В. І., Івахненко О. А. Правові гарантії доступності медичної та реабілітаційної допомоги в період дії воєнного стану. *Ірпінський юридичний часопис*. 2024. Вип. 2 (15). С. 46–58. DOI: [https://doi.org/10.33244/2617-4154-2\(15\)-2024-46-58](https://doi.org/10.33244/2617-4154-2(15)-2024-46-58).
2. Теремецький В. І., Муляр Г. В. Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення реалізації права на охорону здоров'я. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2020. №43. С. 48–51. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2020.43.10>.
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 20.05.2026).
4. Логвиненко Б. О. Науково-практичний коментар до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Київ : Дакор, 2021. 272 с.
5. Про екстрену медичну допомогу : Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text> (дата звернення: 20.05.2026).
6. Гладун З. С. Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері охорони здоров'я за законодавством України. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 1 (76). С. 103–111.
7. Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події : постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1271. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1271-2020-%D0%BF#n15> (дата звернення: 20.05.2026).
8. Про затвердження Порядку застосування авіаційних, водних, автомобільних спеціальних санітарних транспортних засобів : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2012-%D0%BF#n8> (дата звернення: 23.05.2026).
9. Про затвердження Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, що входять до системи екстреної медичної допомоги, з аварійно-рятувальними службами та підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1121. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1121-2012-%D0%BF#n8> (дата звернення: 24.05.2026).
10. Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1116. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-2012-%D0%BF#n10> (дата звернення: 22.05.2026).
11. Про затвердження Порядку інформування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги про виклик екстреної медичної допомоги та їх направлення на місце події : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1118-2012-%D0%BF#n8> (дата звернення: 23.05.2026).
12. Про затвердження Типового положення про станцію екстреної (швидкої) медичної допомоги : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1117. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1117-2012-%D0%BF#n8> (дата звернення: 22.05.2026).
13. Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати до медичну допомогу : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-%D0%BF#n8> (дата звернення: 20.05.2026).

14. Корда М. М., Гудима А. А., Цимбалюк Г. Ю., Мартинюк Л. П., Федонюк Л. Я., Ляхович Р. М., Кіцак Я. М., Прохоренко О. О. Реформа екстреної медичної допомоги в Україні в контексті викликів надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2024. № 2 (100). С. 11–20.
15. Стасенко Т. Як зміниться «швидка»: що українцям слід знати про реформу екстреної медичної допомоги. *Судово-юридична газета*. 2019. 19 лют. URL: <https://surl.li/nkhykm> (дата звернення: 22.05.2026)
16. Пшеничний А. Реформа екстреної медицини триває: нові стандарти з 2025 року. Закарпатський центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф. 2024. 18 жовт. URL: <https://surl.li/nralhw> (дата звернення: 21.05.2026).
17. Про схвалення Концепції розвитку системи екстреної медичної допомоги : розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 383-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 20.05.2026).
18. Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2025 №34-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2025-%D1%80#Text> (дата звернення: 23.05.2026).
19. Teremetskyi V., Batryn O., Samilyk L., Seleznova O., Meniv L., Milevska A. Health Care Guaranteeing as Important Factor of Social Security. *Journal of Pioneering Medical Science*. 2024. Vol. 13, No. 1. P. 47–52. DOI: <https://doi.org/10.61091/jpms202413108>.

References

1. Batryn, O. V., Teremetskyi, V. I., & Ivakhnenko, O. A. (2024). Pravovi harantii dostupnosti medychnoi ta rehabilitatsiinoi dopomohy v period dii voiennoho stanu [Legal guarantees of accessibility of medical and rehabilitation care during martial law]. *Irpinskyi yurydychnyi chasopys - Irpin Legal Journal*, 2(15), 46–58. [https://doi.org/10.33244/2617-4154-2\(15\)-2024-46-58](https://doi.org/10.33244/2617-4154-2(15)-2024-46-58) [in Ukrainian].
2. Teremetskyi, V. I., & Muliar, H. V. (2020). Suchasnyi stan administratyvno-pravovoho zabezpechennia realizatsii prava na okhoronu zdorovia [Current state of administrative and legal support for the implementation of the right to health care]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Yurysprudentsiia - Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Jurisprudence*, 43, 48–51. <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2020.43.10> [in Ukrainian].
3. Verkhovna Rada Ukrainy (1992, November 19). *Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia: Zakon Ukrainy № 2801-XII [Fundamentals of Ukrainian legislation on health care: Law of Ukraine No. 2801-XII]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> [in Ukrainian].
4. Lohvynenko, B. O. (2021). *Naukovo-praktychnyi komentar do Zakonu Ukrainy «Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia» [Scientific and practical commentary to the Law of Ukraine «Fundamentals of Ukrainian legislation on health care»]*. Kyiv: Dakor [in Ukrainian].
5. Verkhovna Rada Ukrainy (2012, July 5). *Pro ekstrenu medychnu dopomohu: Zakon Ukrainy № 5081-VI [On Emergency Medical Care: Law of Ukraine No. 5081-VI]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text> [in Ukrainian].
6. Hladun, Z. S. (2014). Administratyvno-pravove rehuliuвання vidnosyn u sferi okhorony zdorovia za zakonodavstvom Ukrainy [Administrative and legal regulation of relations in the field of health care under the legislation of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy - Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*, 1(76), 103–111 [in Ukrainian].
7. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2020, December 16). *Pro normatyv prybuttia bryhad ekstrenoi (shvydkoi) medychnoi dopomohy na mistse podii: Postanova № 1271 [On the standard for the arrival of emergency medical care teams at the scene: Resolution No. 1271]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1271-2020-%D0%BF#n15> [in Ukrainian].
8. Kabinet Ministriv Ukrainy (2012, November 21). *Pro zatverdzhennia Poriadku zastosuvannia aviatsiinykh, vodnykh, avtomobilnykh spetsialnykh sanitarnykh transportnykh zasobiv: Postanova № 1218 [On approval of the Procedure for the use of aviation, water and motor special sanitary vehicles: Resolution No. 1218]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2012-%D0%BF#n8> [in Ukrainian].
9. Kabinet Ministriv Ukrainy (2012, November 21). *Pro zatverdzhennia Poriadku vzaïemodii zakladiv okhorony zdorovia, shcho vkhodiat do systemy ekstrenoi medychnoi dopomohy, z avariino-riiativnymi sluzhbyamy ta pidrozdilamy tsentralnykh ta inshykh orhaniv vykonavchoi vlady, orhaniv vlady Avtonomnoi Respubliky Krym,*

- orhaniv mistsevoho samovriaduvannia pid chas vynykennia nadzvychnykh sytuatsii ta likvidatsii yikh naslidkiv: Postanova № 1121 [On approval of the Procedure for interaction between health care institutions within the emergency medical care system and emergency rescue services and units of central and other executive authorities, authorities of the Autonomous Republic of Crimea and local self-government bodies during emergencies and liquidation of their consequences: Resolution No. 1121]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1121-2012-%D0%BF#n8> [in Ukrainian].*
10. Kabinet Ministriv Ukrainy (2012, November 21). *Pro zatverdzhennia Typovoho polozhennia pro tsentr ekstrenoi medychnoi dopomohy ta medytsyny katastrof: Postanova № 1116 [On approval of the Model Regulation on the Centre for Emergency Medical Care and Disaster Medicine: Resolution No. 1116]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-2012-%D0%BF#n10> [in Ukrainian].*
 11. Kabinet Ministriv Ukrainy (2012, November 21). *Pro zatverdzhennia Poriadku informuvannia bryhad ekstrenoi (shvydkoi) medychnoi dopomohy pro vyklyk ekstrenoi medychnoi dopomohy ta yikh napravlennia na mistse podii: Postanova № 1118 [On approval of the Procedure for informing emergency medical care teams about an emergency medical care call and dispatching them to the scene: Resolution No. 1118]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1118-2012-%D0%BF#n8> [in Ukrainian].*
 12. Kabinet Ministriv Ukrainy (2012, November 21). *Pro zatverdzhennia Typovoho polozhennia pro stantsiiu ekstrenoi (shvydkoi) medychnoi dopomohy: Postanova № 1117 [On approval of the Model Regulation on the emergency medical care station: Resolution No. 1117]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1117-2012-%D0%BF#n8> [in Ukrainian].*
 13. Kabinet Ministriv Ukrainy (2012, November 21). *Pro zatverdzhennia Poriadku pidhotovky ta pidvyshchennia kvalifikatsii osib, yaki zoboviazani nadavaty domedychnu dopomohu: Postanova № 1115 [On approval of the Procedure for training and advanced training of persons obliged to provide pre-medical care: Resolution No. 1115]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-%D0%BF#n8> [in Ukrainian].*
 14. Korda, M. M., Hudyma, A. A., Tsymbaliuk, H. Yu., Martyniuk, L. P., Fedoniuk, L. Ya., Liakhovych, R. M., Kitsak, Ya. M., & Prokhorenko, O. O. (2024). Reforma ekstrenoi medychnoi dopomohy v Ukraini v konteksti vyklykiv nadzvychnykh sytuatsii myrnogo i voiennoho chasu [Reform of emergency medical care in Ukraine in the context of challenges of peacetime and wartime emergencies]. *Visnyk sotsialnoi hihiieny ta orhanizatsii okhorony zdorovia Ukrainy - Bulletin of Social Hygiene and Health Care Organization of Ukraine*, 2(100), 11–20 [in Ukrainian].
 15. Stasenko, T. (2019, February 19). Yak zminytsia «shvydka»: shcho ukraintsiam slid znaty pro reformu ekstrenoi medychnoi dopomohy [How emergency medical care will change: what Ukrainians should know about the emergency medical care reform]. *Sudovo-yurydychna hazeta – Judicial and Legal Newspaper*. Retrieved from <https://surl.li/nkhykm> [in Ukrainian].
 16. Pshenychnyi, A. (2024, October 18). *Reforma ekstrenoi medytsyny tryvaie: novi standarty z 2025 roku [Emergency medicine reform continues: new standards from 2025]. Zakarpatskyi tsentr ekstrenoi medychnoi dopomohy i medytsyny katastrof. Retrieved from <https://surl.li/nralhw> [in Ukrainian].*
 17. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2019, May 22). *Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku systemy ekstrenoi medychnoi dopomohy: Rozporiadzhennia № 383-r [On approval of the Concept for the development of the emergency medical care system: Order No. 383-r]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2019-%D1%80#Text> [in Ukrainian].*
 18. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2025, January 17). *Pro skhvalennia Stratehii rozvytku systemy okhorony zdorovia na period do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025–2027 rokakh: Rozporiadzhennia № 34-r [On approval of the Strategy for the development of the health care system for the period up to 2030 and approval of the operational action plan for its implementation in 2025–2027: Order No. 34-r]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2025-%D1%80#Text> [in Ukrainian].*
 19. Teremetskyi, V., Batryn, O., Samilyk, L., Seleznova, O., Meniv, L., & Milevska, A. (2024). Health Care Guaranteeing as Important Factor of Social Security. *Journal of Pioneering Medical Science*, 13(1), 47–52. <https://doi.org/10.61091/jpms202413108> [in English].

Стаття надійшла 21.05.2026

Стаття прийнята до друку 28.06.2026

Опубліковано 31.08.2026